

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Факультет іноземної філології
та соціальних комунікацій

XI

**ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ**

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

25-26 квітня 2024 року

Матеріали

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ**

**СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО
СУСПІЛЬСТВА**

**МАТЕРІАЛИ ХІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ,
ВИКЛАДАЧІВ ТА СПІВРОБІТНИКІВ**

(Суми, 25-26 квітня 2024 року)

Суми, 2024

С-70 Соціально-гуманітарні аспекти розвитку сучасного суспільства:

Матеріали одинадцятої Всеукраїнської наукової конференції студентів, аспірантів, викладачів та співробітників (Суми, 25–26 квітня 2024 р.)

/ уклад. М. М. Набок. Суми : Сумський державний університет, 2024.

300 с.

До збірника увійшли наукові матеріали, присвячені актуальним проблемам сучасного перекладу, етнолінгвістики, стилістики, методики та методології сучасних мовознавчих та літературознавчих дисциплін. Складовою збірника є наукові розвідки з питань релігії та культури, соціальних і міжкультурних комунікацій, психологічної теорії та практики, соціологічних досліджень.

Для викладачів закладів вищої освіти, аспірантів, студентів, учителів загальноосвітніх шкіл, гімназій, ліцеїв та коледжів, усіх, хто цікавиться питаннями соціогуманітарного напрямку.

Матеріали друкуються в авторській редакції.

Олена Ємельянова,

канд. філол. наук

доцент кафедри германської філології

Сумського державного університету

Ілля Солонар,

студент Сумського державного університету

ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЧЕРЕЗ МУЗИКУ ТА ПІСНІ ЗА ДОПОМОГОЮ ІКТ

Актуальність дослідження. Вивчення англійської мови через музику та пісні за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) є актуальною темою у сучасному освітньому контексті. Оскільки, використання музики та пісень стимулює інтерес до навчання мови, надаючи можливість зануритися в мовне середовище, яке є природним та стимулюючим. Через музику студенти не лише вчать словниковому запасу та граматиці, а й відчують емоційне зв'язок з мовою, що сприяє кращому її засвоєнню.

Використання ІКТ у навчальному процесі робить навчання більш ефективним та цікавим. Відеокліпи до пісень, онлайн-ресурси для вивчення текстів, інтерактивні вправи – все це робить навчання більш доступним і зрозумілим для студентів. Такі технології дозволяють створювати індивідуальні шляхи вивчення, а також використовувати сучасні методи навчання, такі як гейміфікація та мультимедійні інтерактивність.

Вивчення англійської мови через музику та пісні сприяє розвитку комунікативних навичок. Музика надає можливість відчувати ритм мови, вивчити правильну вимову та інтонацію. Крім того, використання пісень у навчальних програмах дозволяє розвивати навички аудіювання та розуміння живого мовлення, а також сприяє вивченню ідіом та виразів, що використовуються в реальних ситуаціях. Такий підхід активізує процес вивчення та робить його більш ефективним і приємним для студентів.

Науковці й методисти вже протягом багатьох десятиліть вивчають

проблему використання пісень та музики на уроках іноземної мови. У сучасних освітніх умовах ця проблема також привертає увагу багатьох дослідників, учителів-практиків та методистів, серед яких відомі фахівці, такі як О. Вишневський, Т. Капітан, О. Карпенко, І. Мищенко, М. Ляховицький, О. Мироліубов, О. Метьюлкіна, О. Михайлова. Дослідники вказують на ефективність використання пісень на уроках іноземної мови. Наприклад, В. Лобанов працює над дослідженням ролі віршів і пісень у вивченні граматики англійської мови.

Використання пісень у процесі навчання іноземних мов виявляється дуже ефективним з точки зору психології навчання. Пісні створюють приємне мовне середовище, що сприяє активній участі студентів у процесі навчання. Мелодія та ритм пісень допомагають запам'ятовувати слова та вирази, а також полегшують вивчення граматичних структур.

Мета дослідження полягає у вивченні ефективності використання музики та пісень засобами інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у процесі вивчення англійської мови.

Завдання дослідження:

1. Розглянути наукові теорії та дослідження щодо впливу музики на мозкову діяльність, емоційний стан та мотивацію студентів у процесі вивчення мов.
2. Дослідити сучасні методи та технології, які використовуються для вивчення мов через музику та пісні.
3. Провести аналіз ефективності інтерактивних вправ, створених на основі пісень, в аспекті сприяння засвоєнню англійської мови.

Основні результати досліджень. В процесі дослідження з'ясовано, що музика є одним із ефективних засобів впливу на почуття та емоції учнів в процесі навчання. Використання пісень на уроках іноземної мови сприяє активному зацікавленню учнів у культурі країни, мову якої вони вивчають.

Емоційний вплив музики на учнів важливий для формування позитивного мовного середовища, яке сприяє кращому засвоєнню матеріалу. Музика стимулює викликання емоцій та асоціацій, що сприяє кращому

запам'ятовуванню слів, виразів та граматичних конструкцій мови. Крім того, музична атмосфера сприяє створенню позитивного настрою учнів, що може значно підвищити їхню мотивацію до навчання.

Використання пісень на уроках іноземної мови дозволяє учням краще ознайомитися з культурою мовного середовища. Тексти пісень часто відображають реалії культури, традиції, історію та соціальні питання країни. Це дає можливість учням не лише вивчати мову, але й отримувати інформацію про життя та цінності людей, які говорять цією мовою.

Т. Капітан зазначає, що використання музики на уроках сприяє естетичному вихованню учнів, зміцнює їхні стосунки в колективі та дозволяє кожному учневі розкрити свої творчі здібності [2]. Музика, впроваджена у навчальний процес, створює сприятливий психологічний клімат, знижує психологічне навантаження та стимулює мовленнєву діяльність учнів. Це призводить до підвищення емоційного тону та підтримує інтерес до вивчення іноземної мови.

Разом з цим психологи зауважують, що учні, особливо молодшого віку, мають високу чутливість та сприйнятливості до чужої культури. Спеціально підібрані вчителями пісні сприяють розвитку образного мислення та формуванню гарного смаку, що сприяє загальному розвитку особистості учня. Завжди легше запам'ятовується те, що викликає сильні емоції та зацікавленість. Яскравість та привабливість мають важливе значення для успішного запам'ятовування на цьому віці, оскільки дитина цікавиться тим, що відповідає її інтересам та становить для неї тимчасову значущість. Крім того, у дітей молодшого віку спостерігається вроджений високий рівень музичних здібностей.

Безсумнівно, пісні становлять один із ключових жанрів музичної творчості, що, маючи текст, можуть відображати різні аспекти соціального життя народу в країні, мову якої вивчають. Ми вважаємо, що пісня виконує комунікативну функцію, передаючи авторську інтенцію адресатові. Крім того, кожна пісня впливає на емоційний стан людини та її пам'ять, що є надзвичайно корисним у процесі вивчення іноземних мов.

О. Вишневський слушно зауважує, що пісня на уроці виконує роль інструмента засвоєння мови. Вона є формою вправи, яка одночасно піднімає настрій учнів і формує позитивне ставлення до предмета. Зокрема, пісня є одним з видів мовленнєвого спілкування, яке сприяє поглибленню та розширенню лексичного запасу, оскільки в процесі опрацювання тексту передбачається робота з новими словами та виразами [1, с.59]. Відому лексику, яка зустрічається в піснях, викладають у новому контексті, що допомагає її активізувати. Крім того, під час такої діяльності краще засвоюються граматичні конструкції. Ми вважаємо, що використання пісень на уроках дозволяє поліпшити навички іншомовної вимови, розвинути музичний слух учнів, адже вивчення та виконання коротких та простих пісень з численними повторами допомагає закріпити правильну артикуляцію звуків, правила наголосу, ритміки іноземної мови.

Аналіз пісень та інших музичних творів спонукає учнів до складання монологічних та діалогічних висловлень, що є основою формування мовленнєво-розумової діяльності школярів та сприяє розвитку їх вмінь користуватися вивченою мовою.

Вивчення англійської мови через музику та пісні за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в наш час виявляється однією з важливих та актуальних тем у сфері освіти. Ця методика викликає значний інтерес серед педагогів, дослідників та методистів, оскільки поєднує в собі ефективність використання музики в навчанні та можливості сучасних технологій.

Спільне вивчення англійської мови та музики через ІКТ має низку переваг. По-перше, використання цифрових ресурсів дозволяє доступно та інтерактивно навчатися мові, надаючи учням можливість перегляду відеокліпів, текстів пісень, виконання вправ та тестів онлайн. Це створює комфортне та залучаюче навчальне середовище.

По-друге, музика і ІКТ сприяють вирішенню проблем з мотивацією учнів. Вивчення англійської мови через пісні дозволяє учням насолоджуватися

процесом навчання, а інтерактивні завдання, побудовані на основі ІКТ, стимулюють активну участь та підтримують інтерес до навчання.

Використання ІКТ дозволяє персоналізувати навчання, враховуючи індивідуальні потреби та рівень знань кожного учня. Різноманітність онлайн-ресурсів, додатків та програм дозволяє створювати індивідуальні навчальні підходи для кожного учня окремо.

Вивчення англійської мови через музику та пісні за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій має великий потенціал у сучасній освіті, що робить її важливою темою для досліджень та практичного застосування.

Висновки дослідження підтверджують, що вивчення англійської мови через музику та пісні за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) є ефективним і перспективним підходом у сучасній освіті.

По-перше, дослідження показали, що використання музики та пісень сприяє покращенню мотивації учнів до вивчення мови, оскільки це надає їм можливість насолоджуватися процесом навчання та стимулює активну участь. По-друге, вивчення англійської мови через пісні за допомогою ІКТ дозволяє створити комфортне та залучаюче навчальне середовище, що сприяє підвищенню рівня засвоєння матеріалу. По-третє, використання ІКТ дозволяє персоналізувати навчання, враховуючи індивідуальні потреби та рівень знань кожного учня, що сприяє більш ефективному процесу навчання.

Цінність дослідження полягає в тому, що воно відкриває нові можливості для вдосконалення методів навчання англійської мови та демонструє переваги використання музики та пісень у поєднанні з ІКТ. Результати дослідження можуть бути використані в практиці навчання для покращення якості освіти та підвищення мотивації учнів та студентів.

Список використаних джерел:

1. Вишневський О. І. Методика навчання іноземних мов : Навчальний посібник. 2011. 206 с.

2. Капітан Т.А. Роль пісні в процесі навчання англійської мови. *Наукові записки*. 2018. Випуск 172. С. 236–239. URL: <https://cusu.edu.ua/images/download-files/naukovi-zapysky/172/53.pdf> (дата звернення 19.04.2024)
3. Карпенко О. Вивчення іноземної мови через пісню і музику. *Англійська мова і література*. 2004. № 12. С. 2–4
4. Мищенко І.М. Вивчення англійської мови з піснями: деякі види роботи. URL: <https://naurok.com.ua/vivchennya-angliysko-movi-z-pisnyami-deyaki-vidi-roboti-211990.html> (дата звернення 19.04.2024)

Юлія Коробова,

канд. пед. наук

ст. викладач кафедри іноземних мов та лінгводидактики

Сумського державного університету

Олександра Лимарь,

студентка Сумського державного університету

ОНЛАЙН-РЕСУРСИ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З ЧИТАННЯ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНО- ЕМОЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ

Актуальність дослідження. У сучасному суспільстві в умовах швидкого доступу до будь-яких джерел інформації та стрімкого збільшення її обсягів, здатність застосовувати вміння читання стає життєво необхідною та актуальною для учнів. Читання є одним із видів мовленнєвої діяльності, що має велике пізнавальне значення і реалізує практичну, виховну і загальноосвітню цілі навчання. Воно застосовується у всіх класах ЗЗСО, але домінуючим видом мовленнєвої діяльності є на старшому етапі навчання [2, с. 8]. Більш того, актуальним є питання використання різних видів читання англійською мовою з метою забезпечення учнів психосоціальною підтримкою та розвитку їх соціально-емоційних навичок, зокрема і під час організації самостійної роботи.